



ΟΜΙΛΟΥΝ ΟΙ κ.κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΤΣΗΣ, ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ, Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΛΟΥΡΟΣ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ Η Χ. ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

‘Ο κ. Σπ. Πάτσης υπερασπιστής τοῦ “Αστεως καὶ τῶν Αθηνῶν. Ή συμπλοκή εἰς τὸ «Σολωνεῖον». Τὸ πιστόλι τοῦ Γερμανοῦ ἀνταποκριτοῦ Σοῦμαν. Μιὰ γροθιά στὰ γυαλιά! Ή δική τῶν ιπποτῶν. Ή καταδίκη τῶν καὶ ή...ἀποθέωσίς τῶν. ‘Ο κ. Σπ. Μερκούρης στὸ Πόρτ-Σαΐδ. Στὸ καράβι τοῦ πατέρα του. Πάιάτε τὸ γυιό τοῦ καπετάν Μερκούρη! θά σκοτωθῇ! Μιὰ νύχτα φρίκης καὶ τρόμου στὸς φυλακᾶς Αλίγινης. Τὸ ιατρικὸν στάδιον τοῦ καθηγητοῦ κ. Λεύρου. Πᾶς σώμηκε ὥ παππᾶς τοῦ χωριοῦ. Καδωνοκρουσίαι καὶ λαϊκὸς ἐνθουσιασμός. Ή ὄρρωστεια τοῦ ἀρχιληπτοῦ Δημόπουλου. Ό αὐνθρωπος μὲ τὸν γκράφ «Κατέβα κάτω, σοῦ λέω, γιατρέ!» Στὸ λημέρι τοῦ ληστάρχου. Μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου. «Σάδε με, γιατρέ μου! Η Δύνη ένσεις μορφίνης ποὺ θαυματευργούν. Τὰ λεπτὰ τοῦ ληστοῦ. Πᾶς σώμηκε ὥ Δημαρχος Θανασούλας Σισιάνης. Τὸ θεατρικὸν ντεμπούτο τοῦ κ. Γρηγορίου Ξενοπόύλου. ‘Ο «Ψυχοπατέρας». Ο Παντόπουλος ἀρνεῖται. Η ιστορία ἐνὸς κοκκάλου τῶν παπούτσιών, τὸ ἀπέιον δέν ἔννοει νὰ παρκάρεσσε καὶ νὰ καθῆ. ‘Η κ. Μαρίκα Κοτοπούλη στὸ θέατρο. Σαράντα ήμερῶν βρέφος ἐπὶ...σκηνῆς!... Τὰ πρῶτα τῆς «τσιτσιρίσματα». Ό ἐνθουσιασμός τῆς μακριτίδος Κανελλίδου. Ή εὐεργετικὴ τῆς νεαρᾶς Μαρίκας. Οι ἐπακολουθήσαντες θρίαμβοι, κ.τ.λ.

Ο κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΠΑΤΣΗΣ

Ο δήμαρχος Αθηναίων κ. Σπυρίδων Πάτσης, ο όποιος, ἀφοῦ ἔχοη-μάτιος ἐπὶ τράπα τοντούρης ἔτη δικηγόρος, ἔξελέη δημοτικὸς οὐμύρουλος Αθηνῶν, καὶ καπότι δήμαρχος, εἶχε τὴν καλωσόνην ῥά μᾶς διηγηθῆ τὸ ἔξης χρονικούτοις ἀνέκδοτον τῆς ζωῆς του:

— Κατὰ τὸ 1885 κάποιος ἀνταποκριτής γερμανικῆς ἐφημερίδος, ὄνοματιν τοῦ Σοῦμαν, εἰς ἀνταποκριτούς του ἐξ Ἀθηνῶν, ἔγαψε μεταξὺ ἀλλον διτὶ αἱ Αθηνίδες εἰνε ἀπὸ τὰς εὐπολιότερους κατακτουμένας γυναικίς τοῦ κόσμου!

— Κατὰ τὸ 1885 κάποιος ἀνταποκριτής τὰ εἶλε «γρήσει» μὲ μίαν Ἀθηναίαν τῆς καλῆς λεγομένης τάξεως — ἐτοι ἐθρύλειτο τούλαχιστον — ἀλλ’ αὐτὸ δὲν τοῦ ἐπέτρεψε βέβαια νὰ ἔξαγῃ γενικῆς φύσεως συμπεράσματα τόσον ὀλίγον κολακευτικά διὰ ταῦς Αθηνίδας. Ἐκτὸς ὅμως τῶν Αθηνίδων, καὶ περὶ τῆς πόλεως ἐν γενει τῶν Αθηνῶν ἔξεργάζεται χριστιανούτων αὐτὴν ὡς μίαν ἀπὸ τὰς πλέον διεφραγμένας πόλεις τοῦ κόσμου. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐσπούδαις νομίκα. Εἰναι εἶχε τὴν καλωσόνην περὶ τῆς χριστιανῆς αὐτῆς ἀνταποκριτούς. Κάποιος ὄμως, γερμανικοῦθη φίλος μας την μετέφρασε μιὰ ήμερα καὶ μόλις ἐλάβαμε γνῶσιν τῶν γραφομένων ἔγιναμε εἴδην φρενών. Δὲν ἐγείραμένοτο πλέον πολλές διατυπώσεις. Αποφασίσαμε ὄμωσόν νὰ δώσουμε εἴναι καλὸ μάθημα στὸν ἀναδεστατον αὐτὸν Γερμανὸν ἀνταποκριτίν. Γνωρίζοντες ὅτι ὁ κύριος αὐτὸς ἔσυγχασε στὸ «Σολωνεῖον», ζαχαροπλαστείον στὸ διπότον ἐπίγαιαν τότε ὁ καλλιτερούς κόσμος τῶν Αθηνῶν, ἐσπεύσαμεν τὴν ἀλλην ἡμέραν εἰς συνάντησίν του. Μόλις τὸν εἰδιμε καθισμένον σὲ κάποιο τραπέζαν τοῦ «Σολωνεῖον», τὸν ἐπλούσιασμε καὶ ἔνας ἔξημῶν τοῦ ἔχητησε ἔχηγήσει διὰ τὸ θριστικόν του ἄρρενον. Εἰς ἀπάντησιν διαβάζομε τὸν ζωγράφο καὶ τείνων αὐτόποδα τὸν φίλον μας εἰπε γαλλοτία αὐτό!;

— Connaissez-vous ce système-là? (Γνωρίζετε τὸ σύστημα

— Εννοοῦσε προφανῶς τὸ σύστημα τοῦ περιστρόφου του. Μόλις εἶδαμε τὸ περιστρόφο,

— ΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ» ΕΥΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΤΟΥ ΕΥΤΥΧΕΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

— θά πάρω καὶ σένα μαζί μου στὸ καίκι νὰ πάμε κάτω στὴν

— Αἴγυπτο, που είναι τώρα ὁ πατέρας σου, νὰ σὲ ίδῃ, που

γιοθιά ποὺ τοῦ ἔδωκε στὸ πόδωπο τοῦ ἔσπασε τὰ γυαλιά ποὺ ἐφοροῦσε. Ο Σοῦμαν ἐνέδωκε τὴν ἐπομένη μήνιο ἐναντίον μας. Ήμεις διωρίσαμε δικηγόρους μας δύο-τρεις ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους τῆς ἐποχῆς ἔκεινης, μεταξὺ των ὅπων και τὸν Μπουφίδην. Τὴν τῆς δίκης, μετά τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως, ὃ πρόδεδος τοῦ δικαστηρίου είπε μεταξὺ τῶν ἄλλον και τὰ ἔξης κολακευτικά για μᾶς:

— Είναι εὐάλωτον ὅτι ἐπεβλήθη ποινὴ εἰς τοὺς μηνυθέντας ὑπὸ τοῦ κ. Σοῦμαν Ελλήνας φοιτητάς, διότι τοιουτοπότως διαπιστώνεται ἐπισήμως, διότι ενρέθησαν νέοι Ελλήνες οι δύο-τρεις δέν ανέγνησαν τὰς βαρείας φράσεις ποὺ ἔγαψε περὶ τῆς κοινωνίας τῶν Αθηνῶν ὁ μηνυτής.

Πραγματικῶς κατεδικούσθημεν εἰς μερικῶν ήμερῶν φυλάκισιν κατὰ τὴν μεταφοράν μας ὄμως στὰς φυλακάς, μᾶς ἔγινε ὑπὸ τοῦ πλήθυσος σωστὴ ἀποθέωσις. Ειμεθα, βλέπετε, οἱ υπερασπισταὶ τοῦ

— Αστεως, οἱ υπερασπισταὶ τῶν ὥρων μας Αθηνίδων!...

Ο κ. ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΡΚΟΥΡΗΣ

Ο κ. Σπύρος Μερκούρης, εἶχε τὴν καλωσόνην ῥά μᾶς δηγηθῆ δύο συγκατητικά πειστατικά τῆς ζωῆς του, ἵνα σχετικό μὲ τὰ παιδικά του χρόνα καὶ ἔπειτα, γενετέρο, τῆς ἐποχῆς ποὺ βρισκόταν τοῦ φυλακούμενος τὸ 1920 στὶς φυλακῆς τῆς Αλίγινης.

— Ήμονα, ύμονιμα, παιδί ἀκούμα, ἀριστερά νὰ μάς λείπει καὶ οἱ Μερκούρης, ἐννέα περίσσου χρόνον, δταν ὅ πατέρας μου ἔζητησε νὰ με ίδῃ. Αὐτὸ διότις της φανῇ λίγο παραδόξο. Κι’ ὄμως πρέπει νὰ ἔρεστε πώς ὁ πατέρας μου ήταν πλούσιος μεγάλου ιστιοφόρου μὲ τὸ δούλον ταξιδεύειν πολλά χρόνια σὲ διάφορους ξένους λιμένας. “Ετοι λοιτόν εἶχε πέντε δόλοκληρα χρόνια νὰ οὗξι τὴν ἀγκυρά του σ’ ἐλληνικὸ λιμάνι καὶ μ’ εἶχε ἐπιθυμήσει. Τότε ὁ ἀδελφός του, ὁ μακα-

— Σπυράκο, αὐτὲς τὶς ήμέρες θά φύγω μὲ τὸ τρεχαγτῆρι μου

— γιὰ τὴν Αλεξανδρεία. Λοιπὸν πάρω καὶ σένα μαζί μου στὸ καίκι νὰ πάμε κάτω στὴν Αἴγυπτο, που είναι τώρα ὁ πατέρας σου, νὰ σὲ ίδῃ, που

ιώδης ἄκοντα πῶς θάβεται τὸν πατέρα μου ὑστεραί ἀπὸ^τ ζόρων, μὰ τὴν ίδεαν ἐνὸς τόσον μεγάλων, ὅπως μοι φά-^τται εἰδοῖν, ἔξι ἀπὸ τα νεανίας, μονφερονε τον νοῦ μου τοὺς ἀπαύσιους καὶ φοβεροὺς τρόδους. Γιὰ μὰ στιγμὴν ὥντας δλα-^τξαν μου. «Οπως μόνιμα ἀπὸ πολὺ μαρκός πολὺ τολμη-^τ; — πειρισσότερο ἀπὸ» δύο ἐπρεπε, μπορῶ να σᾶς πῶ, — ἔτια :
βαριάνεσα, τί θὰ τὴν φύσος; «Ο κίνδυνος είνει ὡς ίδιος καὶ σὲ
ἄς ὥρας καὶ σὲ δέκα ημερῶν ταξιδεύει. Θὰ τάπω;» Καὶ πράγματι
ἔταξείδεψα. «Υστεραί ἀπὸ ἔνα θυμηπάσιο ταξεῖδι 10 ημερονυπάντων
γνθάσιμο στο Πόρτ — Σάιδ, τὸ δύονταν θυμοδηματι τώρα ἀκόμη, σάν
οντερο. Φαντάζεσθε πειά τη συγκάντη τῶν δύολιν πατέρα μου, μό-^λις μὲ εἶδε, ὑστεραί ἀπὸ τόσα ζόρνια μισεμοῦ, ζενητιάς!

Μιά μέρα, έκει στο λιμάνι, καθώς ήσαν πολύ κοντά τα καΐκια αγγικούβολημένα, πήδουν έχω όπό το ένα στ' άλλο μπήκαν στο δίπο μας, δύον συνήθεα να σκαφαλώνονται στη σχοινιά, γ' άνεβανών στα κατώτατα μὲ πραγματικό κίνδυνο της ζωῆς μου, καὶ παρ' οὐλές ιας παραποτήσεις τον πατέρον μου καὶ τού θείουν μου. Τοιαύτη λοιπόν την ήμερα απίτη νά ζανγκρά στην πορκιμάτια ἀπό τὴν διτένα τοῦ πλοιού, σκαφαλώνοντας, δηλαδή, σ' ένα πολὺ ψηλό και πολὺ ἐπικίνδυνο μέρος τοῦ πλοίου. «Αμά ανίβηκα, ητερα ἀπό τὸ σούσον κόπους», καὶ τηγάνι νὰ προκωφήσω, τότε κατάλαβα τὰ σχοῖνα, γατιέ είδα πως ἔχων τὴν ίσορροπία μου, καὶ ἀπό στιγμή σὲ στιγμή θά-
εκφτια, γι' ναντικού ἀπό τὰ πλαγιάν πλοία νι' ἄγκιστν νὰ φο-
νάζουν :

— Τρέξτε, πιάσιε τὸ παιδί τοῦ καπετάνιου Μερούνόη ! *Έχει πε-
ράσει τὴν ἀντένα τοῦ καικοῦ, ύπα λέσση νὰ σφοτωθῇ ! Τρέχατε ! ...

Δέ θά λημπονήσω πάτε τη στιγμή αυτή. Μ' είχε πάσει ίλλιγγος και θά πέραπτα ασφαλῶς ἀπό τοῦ ὑψοῦ ποὺ βρισκόμουν στὴν κουπαστὴ τοῦ πλοίου, δύον μά γινόμουνα κομμάτια. Ἐτρέξε, εὐτυχῶς, ἔνας γέρος ναυτικός, ὄνομαζόμενος Χρ. Καραγιάννης, κατώθυσε νά μὲ ξεμπερδέψῃ ἀπό τὰ σχοινιά καὶ νά μὲ κατεβάσῃ κάτω. Ἐτρέξε εσώθηκα. Νά σημειώσετε ἡμίους πάös ἔνας ἀπ' τὸν πολλοὺς κινδύνους που ἐξοκίμασα στὴν ζωὴ μου, ήταν κι' αὐτὸς τῆς παιδικῆς μου τρέλλας.

'Επίσης δέ κα. Μεροκούδης είχε τὴν εὐγενικήν καλούσιν γὰρ μᾶς δημογῆγον καὶ τὸ παρακάτω συγχωνιζούν ἐπειόδιον, τὸ ὅποιον τοῦ συγέβη στὶς φυλακὲς τῆς Αἴγινης τὸ 1862, ὀπάτε πολλοὶ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ είχαν συλληφθῆν.

— Τὸ 1920, συνέχισε, μὲ μετέφεραν μιὰ νύχτα μ' πλοϊό στὶς φυλακὲς τῆς Αίγανης. Μὲ εἶχανε κλείσει σ' ἔνα ἀπάλισσος βρομερό καὶ σποτεῖν δωμάτιο, ποὺ φωτιζότανε μινον ἀπὸ ἔνα μικρὸ φεγγίτη. Μιὰ νύχτα, μόλις μὲ εἰλή πάρει δὲ ὑπνος, — ἡταν ψυχομανική, ἡ ἐπίσπασα τῆς ἀποπείρας δολοφονίας κατὰ τοῦ κ. Βενούζελου — ἀδυούν τρομερούς ρρόποτας στὴν πόρτα τοῦ κελιοῦ μου, κ' ὑπερέργο φωνές, ποὺ μὲ ἀνησύχησαν καὶ μ' ἔκαμψαν γὰ τιναχθῶ ἐπάνω. Δὲν είλα δικος καλά-καλά συνέθλει απὸ τὸν ὑπνον, διαν βλέπεται Εκρήτης χωροφυλάκας νά μὲ κυκλώνουν, νά προτείνουν τις ἔιφολογχές των καὶ νά μὲ κεντούν μ' αὐτές στὸ δημιουργικό σῶμά μου. Σᾶς διαβεβαίω, ἡταν τόσο ἀπρόσιτο καὶ ξαφνικό αὐτό, ὅστε νόμισα στὴν ἀρχὴ πώς ἐπρόστη περὶ ἐφιάλτου. "Οταν ὄμως ἔνοιασα πόρνους στὰ πόδια μου καὶ τὰ χέρια μου, τὴν ὥρα ποὺ πό έμαγα, πιάνοντας τὶς ἔιφολογχές, γὰ τοὺς ἀπομακρύνο ἀπὸ κοντά μου, τότε καταλαβεὶ καὶ πίστεψα πώς βιτσούμουνα στὴν πόρνη φρικτή πομπαγκότητα. Εύνθισθας ὁ νυκτοφυλάξ τῶν τηλακῶν, βλέποντας τὴν σκληράν τῶν χωροφυλάκων συμπειριφροάν, ἐπενέβη καὶ κατόρθωσε, μὲ κίνδυνο τοῦ ἔναυτου του σχεδόν, γὰ μὲ ἀπομακρύνῃ ἔκειται. Σὲ λίγο, ἀφοῦ μὲ διέταξαν γά τυθῶ γλήγορα, μιὰ φρότωσαν στὸν δικό μου τὰ στρόφιματά μου καὶ τὰ δούρχη μου καὶ μὲ κατέβασαν στὴν πυραλία, δουν περιέμενε ὑπὸ ἀτμὸν ἔνα πλοίον για νά μας παραδίλῃ. Μαζί μου, ἐνθύμοιμα ὅτι ἡσαν, κρατούμενοι ἐπίσης καὶ αὐτοὶ, ὡς στοιχήγος Λυπτοπτής, οἱ συνταγματάρχαί κ. κ. Ζάχος, Ντερλέσες καὶ ἄλλοι, τοὺς δύοις είλα 4 χρόνια νά ίδω.

Είναι άδιπτον να συνεχίσω και να σάς περιγράψω, τι τι υπό-
τρέψαμε απότοπα. Πιστεύουμε ότι μόνο δύτικοι λαοί ή ψυχή μων τώρα πούν
τά θυμούμαν σία αντά. Σάς λέω μωναχά σχετικώς τούτο: «Απεύ-
ζημαν νά περάστη στή ζωή του, σάς επέρασμα τών καιρών έκεινο
στίς φυλακές έγγι, κι' ό πειν χειρότερος έχθισμος.

Τὸ ἀπεύχομαι !...

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. ΔΟΥΡΟΣ

"Ο καθηγητής τοῦ Παρεπιστημίου κ. Λούδος, είχε τὴν καλωσούντα μᾶς δημητρῆι τὰ πατωτέων δύο ἐδιαφέροντα, δύον καὶ πλαισιακά ἀνέκδοτα τῆς φυσικῆς τους ζωῆς :

— "Οταν ήμουνα τελειώποιος της Τατρούκης, πήγα στην ίδια τερέη μου πατριόδα, στον Πλάτανο της Ναυπακτίας, με τὸν σκοπὸν νὰ μελετήσω, πρός ἀπόκτησιν τοῦ διττῶνατος μου. "Οταν ἔφθασα στὸ χωριό, οἱ συγχωριανοὶ μου μετέβησαν μεγάλην ποδοσκέψη καὶ μετέχωρησαν ὡς ἔναν σπουδαῖο ματρό, χωρὶς νὰ γνωρίζουν βεβαιώσις, διτὶ δὲν είχα ἀκόμα πάρει τὸ διπλόμα του. "Αρχισα λοιπὸν νὰ μοῦ ζητοῦν τὴν Ιατρική μου συνδρομή, ἐγὼ δέ, φτωχὸς παιδί, ἐπωφελήν θηγῆ της πειστάσασες αὐτῆς. "Αρχισα, μάστα, νὰ πιστεύω σιγά· σιγά κι' ὁ ίδιος πάς ημουνα... σπουδαῖος γιατρός! Καθὼς ἐνθύμημα ὃ πρότος μου Ιατριόδες θρίαμβος, εἴπαν ή σωτηρία τοῦ ἀσθενοῦντος παππά του χωριού. "Παππάς, ἔνα ἀγαθώτατο γεοργάνταί ἔως 80 χρονῶν, είγε πάθει ἀπό πενιούνια, καθὼς δίλεγναν

σαν οι δύο γιατροί του χωριού. 'Επειδή δώμας και τάστασίς του είπανε ἀρχέτα σοθιάρι, ἀπερφάσσαν νό κάμιον δέησι στήν ἐκκλησία του χωριού για τη σωτηρία του, συγχρόνως δὲ ἔτασσαν και μέντα στὸ λατρικὸν συμβούλιον ποὺ θά ἐγίνετο στὸ στάτι του. Αἱ γνωστεῖς μου διὰ τὴν ἐπικυρωσίν και ἀρχόσαντα πρὸς δικαιίωσιν τῆς πενιμονίας, τὴν ὀποίαν διέγνωνταν και ἀρχόσαντο οι δύο συνάδελφοι μον, ήσαν τόσον ἀτελεῖς, ὅτας ἡγωγάσθην νά ἐπιβεβιώσω κατά τὸ γενόμενον συμβούλιον, ὅτι πράγματι είχε πνευμονίαν ὃ ἀσθενής, χωρὶς βεβαίως νά ἔχο την παραμικρήν ιδέαν σχετικῶς. Πλὴν μάλιστα τῶν ὄδηγιῶν, τῶν διο ἀλλων συναδέλφων μον στοὺς οἰκείους τοῦ πατρός συνεστάθη, ἐτι τὴν τύχη, ζεσταί ἐπινέμεται και σκονάκια ευτό-
βερο, χωρὶς νά ἔχο, στᾶς βεβαίω, ιδέαν πξω τῆς ὁμφελείας ὅλων αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῖς. Φαινεται δῶμας, δτι αὐτή ἔχειλαμόντο πράγματι γιὰ τὴν πνευμονία και τὴν ἀλλήν ἥμέδων, (ήταν ἡ ἥμέδων τῆς δόξης του), δπ παπτᾶς καλύτερεψε κι' δπ πυρετός ἀπὸ τοὺς 40 βαθμοὺς κατέβηκε στοὺς 38 1/2). Αὐτὸ πειά ήσαν θριαμβος. "Ολο- τὸ χωριό ἔρδος ὅτι ἔχω ἕσσωσα τὸν παπτᾶ, ἀρχίσαν δὲ συγχρόνως και τὰ καυτάνες τῆς ἔκκλησίας νά κτυπουν! Εγώ τὸ πήρα πειάτη ἀληθινὰ ἀπάνω μον κι' ἀρχίσαν νά πιστεύω δτι πραγματικῶς ἔσποσα τὸν παπτᾶ. 'Απὸ τὴν ἥμέδα αὐτή ἀρχίσαν ἀπ' ὅλα τὰ χωριό νά με φωνάζουν γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς τους, τοὺς δποίους ἐπικε-
πτομονάντας πειβαίνων δνον και διασκήνων μεγάλας ἀποστάσεις. Είχα ἀποκτήσει πειά μεγάλη φήμη, είμιοντα, ἀφοῦ τὸ πιστευα κ' ἔγω,
ενας σπουδαίος ἐπιστήμων!

‘Η φύμη μου ἐφτασεν ἔτσι μέχοι τῶν πέρις βουνῶν, ἐπέταξε
ψηλῇ μὲν τὰ μεγάλα καὶ γονγόφα φερεῖ τῆς καὶ μιὰ νυχτὸς, ἐνώπιον
κούμπων ἔχον στὸ ματάκον τὸ οὐπιτιοῦ μας, ποὺ ήταν λίγο ἔξω
ἀπ’ τὸ χωριό καὶ ἀπέναντι βαθυτάτου δάσους ἐλάτων, ἄκουσα ἔναν
χόρτο στὴν πόρτα και πετάχτηκα ταραγμένος. Συγχρόνως ἄκουσα
μιὰ βοραγγή φρονή, πού μούλεγε :

— Γιατρέ ! γιατρέ ! ντύσου κ' ἔλα κάτου, νὰ πᾶμε σ' ἔνων ἄρ-
γοστο.

Κυττάξω κάτου νά ίδω ποιός μὲ ζητούσε καὶ βλέπω μὲ τρόμο, ἔναν αγριον ἄνθρωπον, μὲ ἔναν μανδύαν στρατιωτικὸν ριγμένον.

— Πήγαινε καλύτερα στο χωριό και ζήτησε άλλον γιατρό, γιατί
έγινε είμαι λίγο άδιαθετος.

— Ἐλα κάτου, σοῦ εἶπα! Είμαι παλληκάρι τοῦ κα-
πετάν Δημόπουλου!

Πραγματικῶς ήταν ἔνας ληστής ἀπό την ληστο-
συμμορία τοῦ καπετάν Δημόπουλου, που ἐίχε τρομο-
κρατήσει δύο ληστὴς τὴν ἑπαρχία καὶ ιδίως τὸν Πλά-
τανο.

'Αναγκάστηκα τότε νά ντυθώ και νά κατέβω. "Ο πως μουνές ο δηστής, ο πατεράνιος του ήταν βασιλεὺς ἄρρωστος ἀπό μέρες μὲ πυρετό καὶ φοβερούς πόνους στὴν κοιλιά. Πήρα συνεπῶς μαζί μου μιὰ σύριγγα καὶ διὸ ἐνέστης μορφίνης καὶ μπροστά ἐγώ, πάσι ἔκειτο νος μ' ἔννα κλεπτοφάναρο στὰ κέρια, ἀνηφορίασμα στὸ σποτεινό μονοπάτι, ποὺ ἔβριγανε στὸ βάθος δάσος. Σ' Όλη τοῦ δόρυμο ἔντας κούνις ίδως μὲ εἰλή λούσει καὶ διάφορες κακές σκέψεις περινούσαν ἀπό τὸ κεφάλι μου. "Υστερο ἀπό μασῆς δύος κυριαστηριών πεξί- ποιαί, βρευθήκαμε ἐμπρός σὲ μιὰ στηλιά, τιο βάθος τῆς δύοις μοδιάς εἴτηπα — μετρόμενοι ψεού — ἀντίκρυσον ἔνα ξανθόδ, ὁδιο παλλή καύον, νά κυλιέται γάμων καὶ νά βογγάν.

Τὸν πλησίασα ψήνοριαμα κι' ἄσκοισα νὰ τὸν ἔξετάζω στὴν κοιλιά

και στοὺς νεφρούς, ἐνῷ ἔκεινος μέσα στοὺς βόγγους του, μοῦ ἐπανελάμβανε :

— Σῶμα με, κυρί γιατρέ, κι' δύτι θές από μένα και τά παλλικά
ρια μου. Σε φωνάξα γιατι μόνο έστω νήθελα νά μ' ἔξετασμος.
Μετά τὴν ἔξετασμον-ἀνάθεμα κι' ἄν κατάπλακα τί εἰχε,—τοῦ
ἔκαμπτια μιά ἔνεσι μορφίνης, με τὴν πετούθηστι πώς θὰ τοῦ ἐπανούση
οἱ φρεσοὶ ἔκειγον πόνου. Διστυχῶς ὅμως ἀν και είχε περάσει ἀρό
κετή ὥρα, οἱ πόνοι ἔξακολουθούσαν σιχνούτατο. Βρέθηκα τότε στη
ἄμμηκανία. Δὲν ἔχερα τι νά κάνω. Σκέψθηκα πώς, ἀν τοδικάνα ἀμέτ
σως και τῇ δεύτερῃ ἔνεσι, ἀπέρχομε φόρος νά παράσιτοι τη
καρδιᾶς. 'Αρ! ἔτερους ὅμιας ἔβλεπε φόρος πας με μίαν ἔνεσι οἱ πόνοι δή
ἐπανακατέλαπε, κι' ἐπρεπε ὅπωσδήποτε ὡς ἀσθενής νά ησυχάσῃ γιατί, ἀλ
λογούντων που!

Στὴν ἀμηχανία ποὺ βρισκόμουντα καὶ στὴν ἀγωνία, ἀποφάσισα
τέλος, νὰ του κάμω καὶ τὴν ἄλλη ἔνεσι, η ὅποί—ο Θεός, φαίνεται
ἔβαλε τὸ χέρι του—ἔθαυματούργησε!

Ο ἄρχιληστης ἡσυχασε καὶ κυμῆθηκε ἀρκετὴν ὥρα, ἐμένα δὲ ἵ
καδιά μον., ἦρθε στὸν τόπο της. «Οταν ἔντυγες ὁ καπετάνιος κα-
μεί εἰδε, τὸν καθόμουνα στὸ πλευρὸν του, μού εἴπε μὲ χαμηλὴ φω-
νή, βγάζοντας ἔνα μάτσο λεφτά ἀπ' τὸ στάλχι του.

— Πάρε αυτά, κύριε γιατρέ, γιατί μ' εσωσες... και... θὰ σὲ θυμοῦμαι πάντα...

Τότε πῆρος λίγο θάρρος, καὶ τούπα κι' ἐγώ :
— Δέ θέλω... Εὐχαριστῶ, καπετάνιε μου.

— Γιατί ; μου λέγει... Δεν θέλεις δηλαδή ακλέφτικα λεφτά ;
— Ναι. Γιατί νά πάρω λεφτά, που πήρες, ποιός ξέρει, άπο ταύτα σαν αυτά;

ποια φτωχή οἰκογένεια ;
‘Ο ληστής δὲν θύμωσε. Κούνησε μόνον τὸ κεφάλι του και είπε
Κάπι σου δέκα είκαστα τέρτο μακριά δέσμους σίσιο. Αέδη μάκρων

— Κι οώμας οέν ειμαστε τοο κακο οσο νομίζεις. Δεν κανουμπά τό κακό χωρὶς λόγο. Δέν ἀδικοῦμε χωρὶς ἀφορμή. Γιὰ νὰ τὰ πι στέψης αὐτὰ θὰ σου πῶ κατι ἀκόμα. Θυμᾶσαι εδῶ κι' ἔφτα μέρες



ΟΙ ΑΡΑΒΕΣ ΚΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΝΕΟΝΥΜΦΟΝ

Στις άραβικές φυλές ή μπέρα σταν υπανδρεύν την κόσο της, της δίδει κατά την στιγμήν της άναχωρήσεως ἀπὸ τὸ πατρικὸ οπίτι τὰς ἀκολούθους συμβούλας :

— Κόρη μου, τῆς λέγει, ἀφίνεις ἔκεινος οἱ ὄποιοι οἱ ἐνένυποι, ἀπομακρύνεσοι ἀπὸ κείνους οἱ ὄποιοι ἔως τάφος σ' ἐπρόστατον, ποὺ σὲ ἀδύνηπον στὸν ὁρόσων τῆς ζωῆς, καὶ γιατὶ ὅλα ἀτά ; Γιὰ νὰ πᾶς σ' ἔναν ἄνδρα, τὸν ὄποιον δὲν γνωρίζεις, ποὺ σὲ ποτὲ δὲν μούνας. Σὲ συμμαῖα πάντα γάτ' ὅτι μούνας. Πρὶν ἔμμερώσθε δὲ θάμαι ἔδω, ποὺ μὲ βλέπεις. Θάχω φύγει, θάχω πάπει ἀλλοῦ, γιὰ νὰ μη μ' εῖδουνε, ἀν μὲ πιοδόσις.

Μέ την πάρτησε πατόπιν μ' εὐχαρίστησε καὶ μούδωσε ἔνα παλλη-

κάρι του νά μὲ συνοδεύσῃ ώς τὸ χώριό. Τὴν ἀλλή ήταν, ἀνέφερα

τὰ συμβούλα, ὅπως τὰ θυμήθηκα καὶ τὰ είπα καὶ σὲ σᾶς τώρα,

στὸν ἀστυνόμο καὶ τὸν εἰρηνοδίκη τοῦ χωροῦ.

Ο φοβερός αὐτὸς λήσταρχος, καθὼς ἔμαθα, ἐφονεύθη ἀπὸ

ἔπιλοχία, υπέτρεψα ἀπὸ μῆνες.

Ο κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ γραπτὸν λογογάφον ω. Γρ. Ξενόπονον ενίσοκομεν εἰς τὸ γρα-

τεῖλον του. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις μὲ τὰς δύοις τὸν κατακέναμε ἀπατεῖ

ώς ἔχεις :

— Τὰ σᾶς διηγηθῶ τὸ γερεποῦτο μου στὸ θέατρο, διότι εἶνε καὶ

κάπως ἐπίκαιρο, ἀφοῦ κατ' αὐτάς ἐορτάσθηκε ἡ τριακονταετῆρος

μου ώς θεατρικοῦ συγχρόνου. Εἰς τὸ θέατρο λοιπόν, ἐντεμπούτα-

ρισα τὸ 1895, μὲ τὸν «Ψυχοπατέρα». Ήταν τὸ πρώτο μον θεατρικὸ

ἔργο, ἀθηναϊκή κωμῳδία, καὶ τὸ ἔδωσα να παιχθῆ στὸν θίσσο

τοῦ Παντοπούλου, ὁ ὄποιος ἐργαζόταν στὸ θέατρο Τσόχα τῆς ὁδοῦ

Σταδίου. Ο θίσσος ενίστησε στὶς παραμονές τῆς διαλύσεών του.

Δέν ἔκαιμαν καλές δουλείες καὶ οἱ ἱδοποιοι δέν ήσαν εὐχαριστημένοι

ἀπὸ τὶς «μίτες», τὰ ποσοστά (δέν ὑπῆρχαν τὸτε ἀκόμη μισθοί)

ποὺ πάιναν. Μετά τὸ πρώτη δοκιμὴ τοῦ «Ψυχοπατέρου» μού είπε

ὁ Παντόποιος : «Εμεῖς πεινάμε καὶ θὰ πάξουμε σὲ τέτοιες περι-

στάσεις τὸν «Ψυχοπατέρα», μά σοβαρή κωμῳδία ; » Αν εἶχε τρα-

γονυδία μπορούσε να παχθῆ, ἀλλ' οὐτοῦ ὥστε

«Ἀποτύχησε».

Ως τόσο τοῦ Παντόποιος ὅταν ἔκανε ἀργότερα θίσσον στὸ «Α-

θήναιο» (τὸ σημερινό, ἴδιο καὶ ἀπαραλλαγο) ἔπιαξε τὸν «Ψυχοπα-

τέρα». Φαίνεται δέ, κανόνις μον ἔδωτη η εὐκαριοτία νὰ ἀνακαλύψω

τῷρα τελευταῖς ἔφερελλιζοντας κάτι ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς (γιατὶ

τὸ είλα ξεχάσει) διτε εἰλέ μεγάλη ἐπιτυχία, καὶ τὸ κοινό, ἐγνωσια-

σμένο, μ' ἐξάλεσε ἀπεναλημμένως, (ἐκάλεσε τὸν «ποιητὴ δύος

λέγαν τότε, καὶ οὐχι τὸν «συγγραφέα» διότι δὲλ σχεδὸν τὰ τότε

θεατρικά ἔγα σησανταρέα, νά βγαν σησηγήνη, καὶ ποτὲ τα

βγήκα γιατὶ... ντρεπόμουν !

Καὶ τώρα ἀκούστε καὶ ἔνα ἀνέκδοτο ἀφοῦ ἐπιμένετε. Είνε ἵσως

τὸ μόνο ποτὲ μον συνέβη, καὶ ποτὲ μον συμβαίνει ἀζόμια στὴ ζωὴ μου.

— Ήταν Μάρτιος τοῦ 1884. Ἀφοῦ ἔκαμα ἔδω τὸν πρώτο μον χρόνο

στὸ Πανεπιστήμιο, ἐπομένωμον νὰ γνώσω στὴ Ζάκυνθο. Τὴν παρα-

μονική, καὶ μάτια σ' εἴναι μαγαζί τῆς ὁδοῦ Αίδουνον τὴν ἀγόραση

ἔγαρι γοβάκια. Ἐδωσα ἀπόμονή εἰκοσι λεπτά καὶ πήγα ἔνα «κόκκαλο

για νά τὰ φοροῦ. Τὸ «κόκκαλο» αὐτὸν ήταν σιδερένιο. Κ' ἀφοῦ

φορεσα τὰ γοβάκια, γιὰ τὸ ταξίδιο, τόβηλα στὴ βαλίτσα μου, γιὰ νὰ

τόχω πρόσειρο στὸ βατόρι. Δέν τόχασα, ἐνώ ήσουν βέβαιος πῶς θὰ

τὸ κάσο. Μ' ἀντὸ μέλιστα ζαναγύρισα τὸ φθινόπωρο στὴν «Αθήνα».

Καὶ μ' αὐτὸ μέλιστα ζαναγύρισα τὸ ἄλλο καλοκαίρι στὴ Ζάκυνθο, καὶ πάλι

καὶ πάλι... Τὸ σιδερένιο «κόκκαλο» μὲ συνέδεσε παντού. Ἀχώριστο,

ἀναπόταστο, ἀπαραιτητο, ἀλλ' αὶ στο, ἀφίστητο, αἰώνιο. Καὶ τὸ

ἔχοντα κάρημ. Νά, τὸ ἔχοντα κάρημ! Απὸ τὸ 1884. Φανταγήτε πόσα

ταξίδια ἔκαμα στὸ διαίστημα τῶν σαράντα μῶνταν ἔτον, πόσες μετα-

κινήσεις. Δέν τὸ ξέχασα ποτὲ, δέν τὸ ξέχασα πουσθενά, δέν μον τὸ

τῆρα κανείς. Πόσα ἄλλα ἀπό τοτε ! θολόγια, καδένες, καρφίτσες

κουμπιά, βιβλία, ἔνα σωρό πράματα, ἄξιας, ἀκόμα καὶ «κόκκαλα»

κοκκαλένια. Χάθηκαν ὅλα. Εκείνον τίποτα, έκει. Τὸ έχω σᾶς λέω !

Είκοσι λεπτών πράγματα, σαράντα χρόνια. Τὸ πιό παραίστην ποτὲ

μον συνέβη καὶ ποτὲ μον συμβαίνει....

Ο κ. ΜΑΡΙΚΑ ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ (Χέλμη)

Τὴν διακεκριμένην τραγωδίην μας κ. Μαρίκαν Κοτοπούλη συναρτήσαμεν εἰς τὸ θέατρον της. Είς τὰς δρωτήσεις μας γιὰ νὰ τὸ τεμεντόρισμα της στὸ θέατρο μας ἀφήνησε :

— Μ' ἐρωτάτε πότε ἐντεμπούταρισα στὸ θέατρο. Μὰ σχεδὸν

μόλις... γεννήθηκα !

— Δηλαδή :

— Σαράντα ήμερῶν βρέφος στὸν «Αμαζηλάτη τῶν Αλπεων».

Στὸ έργο αὐτὸ μέμφανται καὶ κάποιο βιζασταροῦνται καὶ μ' ἔβγα-

λαν ἐμένα... «Ἄρτιγεντοντα» τότε γιὰ νὰ παίξω τὸ ρόλον αὐτὸν.

Φάινεται λοιπόν πότε, τὰ τοιτσιμάτα μου καὶ τὰ νιανούσιματά

μου ἐπὶ σκηνῆς είληγαν μεγάλη... ἐπιτυχία, γι' αὐτὸ μέγαρη γήγηκα στὸ

ἴδιο πάλι έργο καὶ στὸ ίδιο θέατρο (τὸ Δημοτικό) σταν ἡμονα

έναντι έτους.

Τὴν φορά αὐτὴ δέν έσερναντα, οὗτε ἔκλαιγα σάν μωρό

ἄλλ' ἐπρόφερα κατακάθαρα διόλκηρη τὴν φράσι : «Πάμε στὴν πε-

διάδα νά κόψουμε χαμοκέρασα.»

Αὐτὸ πειά κατενθύσασε τὸ κεινόν. Η φωνή μου ἀρεσε τόσο

τοσούτης της πειστικής.

Τὸν θέατρον της ζωὴς μας

την πειστικής.

Τὸν θέ